

Het Zondagochtend Concert

28 september 2025 - Grote Zaal - 11.00 uur

Antwerp Symphony Orchestra
Marcus Merkel, dirigent
Jinxu Xiahou, tenor

Gioacchino Rossini Ouverture uit 'Il barbiere di Siviglia' (1816)
1792-1868

Gaetano Donizetti Favorita del re! ... Spirto gentil uit 'La favorita' (1840)
1797-1848

Francesco Cilea È la solita storia del pastore (Lamento di Federico)
uit 'L'Arlesiana' (1897)
1866-1950

Giuseppe Verdi Ouverture uit 'La forza del destino' (1862)
La mia letizia infondere uit 'I Lombardi alla prima
crociata' (1843)
1813-1901

Gaetano Donizetti Tombe degl'avi miei ... Fra poco a me ricovero
uit 'Lucia di Lammermoor' (1835, rev. 1839)

Pietro Mascagni Intermezzo sinfonico uit 'Cavalleria rusticana' (1890)
1863-1945

Jules Massenet Pourquoi me réveiller? uit 'Werther' (1892)
1842-1912

Giuseppe Verdi La donna è mobile uit 'Rigoletto' (1851)
1813-1901

Pablo Sorozábal No puede ser! uit 'La tabernera del puerto' (1936)
1897-1988

Steun ons

Draag bij aan de toekomst van Het Concertgebouw, nu of later.
concertgebouw.nl/steun-ons

ONTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open.
U vindt er video's, interviews, verhalen, podcasts, concert-
registraties en nog veel meer.

Verwacht in Het Zondagochtend Concert

2 nov - Grote Zaal

Liza Ferschtman speelt Sibelius' *Violconcert*

9 nov - Grote Zaal

Brahms' *Symfonie nr. 2* en Beethoven onder leiding van
Dima Slobodeniouk

30 nov - Grote Zaal

Hemelse stemmen: Groot Omroepkoor en cellist Quirine Viersen

7 dec - Grote Zaal

Kerstconcert met de mooiste kerstmuziek van Vivaldi en
tijdgenoten

Zien we u binnenkort weer terug op zondagochtend?

De volledige concertagenda vindt u op concertgebouw.nl/zondag.

Deel uw concertbeleving op social media! [#concertgebouw](https://twitter.com/concertgebouw)

Het Zondagochtend Concert wordt
elke week door AVROTROS rechtstreeks
uitgezonden op NPO Klassiek.

Het Antwerp Symphony Orchestra opent deze operaochtend met de ouverture uit Gioacchino Rossini's *Il barbiere di Siviglia*. Wie daarin beroemde aria's als *Largo al factotum* of *Una voce poco fa* hoopt te herkennen, komt bedrogen uit: Rossini hergebruikte de ouverture al in twee eerdere opera's. Met barbier Figaro en Graaf Almaviva heeft deze energieke sfeermuziek dan ook weinig te maken, maar dat Rossini er tevreden mee was, is niet verwonderlijk.

Belcanto

De Chinese tenor Jinxu Xiahou, geschoold in Wenen en inmiddels ster bij grote Europese operahuizen als La Scala, de Opéra national de Paris en de Wiener Staatsoper, neemt daarna *La favorita* van Gaetano Donizetti onder handen. Waar bij Rossini ironie en humor domineren, overheersen bij Donizetti romantische pijn en passie. Toch delen beide componisten de idealen van de belcanto-opera: melodieuze, vloeiende en beweeglijke zingen. Donizetti had geregeld ruzie met de Italiaanse censuur en trok daarom naar Parijs, waar hij met *La favorita* als eerste Italiaan een Grand Opéra componeerde. In *Favorita del re!* ... *Spirto gentil* keert de jonge Fernando terug naar het klooster en ziet hij zijn liefde voor Leonora – die eerder in de

opera ook de minnares van koning Alfons XI bleek – als een dwaling die hem van zijn roeping afleidde.

Francesco Cilea had pech én geluk met zijn derde opera, *L'Arlesiana*. Die flopte weliswaar, maar de jonge Enrico Caruso – de eerste artiest die meer dan een miljoen platen verkocht – zong de hoofdrol en maakte *È la solita storia del pastore* blijvend populair. In deze aria weigert Federico een gearrangeerd huwelijk, omdat hij smoorverliefd is op een meisje uit Arles. Als blijkt dat deze Arlesiana een andere minnaar heeft, blijft Federico alleen en gebroken achter.

Opera voor het volk

Giuseppe Verdi is dé nationale componist van Italië. Nog altijd kan iedere Italiaan wel wat Verdi-aria's meezingen. Dat is geen toeval, Verdi maakte – tegen de achtergrond van de Italiaanse eenwording – opera voor het volk. Met heldere, eenvoudige melodieën en duidelijk te herkennen emoties. In de ouverture van Verdi's *La forza del destino* klinken alle belangrijke thema's uit de 'noodlotopera', van liefdesduet tot onvermijdelijke sterfscène. In Verdi's *La mia letizia infondere* uit *I Lombardi alla prima crociata* belooft de Saraceense prins Oronte dat zijn liefde voor Giselda, de dochter van een

kruisvaarder, sterker is dan de vijandschap tussen hun volkeren. Ook Donizetti's *Lucia di Lammermoor* speelt tegen een historisch-religieuze achtergrond: de godsdienststrijd in zeventiende-eeuws Schotland en Engeland. Het verhaal lijkt sterk op dat van Romeo en Julia. In *Tombe degl'avi miei ... Fra poco a me ricovero* hoort Edgardo dat zijn onmogelijke liefde Lucia, krankzinnig geworden na een gedwongen huwelijk, is gestorven. Verscheurd besluit hij zichzelf van het leven te beroven; de stormachtige muziek ademt wanhoop én heroïek.

Lyriek en emotie

Pietro Mascagni's naam leeft vooral voort dankzij zijn eenakter *Cavalleria rusticana*, vaak gekoppeld aan Leoncavallo's *I Pagliacci*. Het zijn schoolvoorbeelden van het verismo: opera's waarin gewone mensen centraal staan, niet mythologische helden of edelen. In het beroemde *Intermezzo sinfonico* klinkt dat echte, meeslepende leven door – muziek die later zijn weg vond naar films en series als *The Godfather* en *The Sopranos*. Jules Massenet combineerde Franse elegantie en helderheid met subtiele dramatische psychologie. Zijn *Werther*, naar Goethes roman, is doordrenkt van

lyrische melodieën en emotionele diepte. Het dramatisch hoogtepunt vormt *Pourquoi me réveiller?*, waarin Werther zich afvraagt waarom de lente hem wekt, terwijl hij enkel verdriet en doodsverlangen kent.

Hit

Is er een grotere operahit dan *La donna è mobile*? Verdi's pakkende aria uit *Rigoletto* werd onmiddellijk populair bij Venetiaanse gondeliers en die populariteit bleek blijvend. De aria wordt spottend-sarcastisch gezongen door de Hertog van Mantua, een ware vrouwenverslinder. Later in de opera onderstreept de muziek de tragische ironie van de opera, want door deze melodie beseft Rigoletto dat hij niet de Hertog maar zijn eigen dochter heeft gedood...

Bij ons doet de naam Pablo Sorozábal niet snel een belletje rinkelen. Maar *No puede ser!*, de beroemdste tenoraria uit zijn zarzuela (Spaanse operette) *La tabernera del puerto*, is uitgegroeid tot de Spaanse tegenhanger van *Nessun dorma*. De muziek is gepassioneerd, direct en volks van karakter, met de intensiteit van een Italiaanse opera-aria.

Alexander Klapwijk